

Datum

8-11-2025

Onderwerp

Reactie ZLTO afdeling Amerstreek
internetconsultatie Meststoffenwet inzake
de actualisatie van stikstofgebruiksnormen
en de aanwijzing van aandachtsgebieden

Contact

Ruud Taks
+31 651196492

Kenmerk

25rt83774h

Digitaal ingediend via [Overheid.nl | Consultatie Stikstofgebruiksnormen en aandachtsgebieden stikstof reageren](https://overheid.nl/consultatie/stikstofgebruiksnormen-aandachtsgebieden-stikstof-reageren)
Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
T.a.v. mevrouw F.M. Wiersma
O.v.v. internetconsultatie Meststoffenwet inzake de actualisatie van stikstofgebruiksnormen en de
aanwijzing van aandachtsgebieden

Geachte mevrouw Wiersma,

ZLTO afdeling Amerstreek in West-Brabant wil aandacht vragen voor het onterecht aanwijzen van verschillende gebieden als aandachtsgebied stikstof in het kader van het 8^e NAP. Het belang van schoon water voor zowel de agrarische sector als de leefomgeving in onze regio is groot. Water van goede kwaliteit is essentieel voor een duurzame landbouw en gezonde leefomgeving. Wij willen u graag meenemen in onze gezamenlijke inspanningen en bevindingen met het Waterschap de Brabantse Delta.

Gebiedsgerichte samenwerking

Als organisaties werken wij al geruime tijd samen aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Het gebied van ZLTO Amerstreek is voornamelijk gelegen in de afwateringsgebieden van het Mark-Vlietsysteem (KRW nummer: NL25_16) en het Gat van de Ham (KRW nummer: NL25_63). Sinds de aanwijzing van deze gebieden als NV-gebied, naar aanleiding van het addendum op het 7e Nitraatactieprogramma en de daaraan gekoppelde derogatiebeschikking, hebben wij gezamenlijk stappen gezet om de situatie beter in beeld te brengen. Enerzijds omdat er aan beide zijden twijfels bestonden over de mate waarin de landbouw daadwerkelijk bijdraagt aan de waterkwaliteitsproblemen in dit gebied, anderzijds om het bewustzijn onder agrariërs te vergroten en een gerichte aanpak te ontwikkelen voor de resterende opgave binnen de sector.

Agrarische ondernemers zijn ondersteund door het Waterschap Brabantse Delta gaan meten met nitraat strips. Om zowel bewustwording te vergroten als aanvullende data te verzamelen. Deze metingen worden specifiek op perceel niveau uitgevoerd. Dit om de daadwerkelijke bijdrage van de landbouw te onderzoeken

De meetresultaten op perceel niveau laten zien dat in het gebied van de Amerstreek lage concentraties stikstof worden gemeten. Nagenoeg alle metingen liggen onder de waarde van 0,5 mg/l NO₃-N. De conclusie was derhalve dat de gebiedseigen landbouw in de betreffende afwateringsgebieden maar beperkt van invloed zijn op de waterkwaliteitstoestand. In de landelijke bronnenanalyse wordt dit onderkend en wordt voor stikstof een aandeel gebiedseigen landbouw berekend van 16% voor het KRW-afwateringsgebied Mark en Vliet (NL25_16).

Invloed van externe belasting

De invloed van externe belasting zoals toestroom vanuit het buitenland, bovenstroomse afvoer en inlaat van Rijkswater op de waterkwaliteit is groot blijkt uit de gedane metingen en de berekeningen uit de landelijke bronnenanalyse. Het is dan ook niet correct en eerlijk om het aandeel van deze bronnen buiten beschouwing te laten bij het bepalen van de relatieve belasting per bron. De interne bronnen, waaronder de landbouw, hebben in de KRW-afwateringsgebieden vanuit de Amerstreek namelijk nauwelijks invloed op de waterkwaliteit. Zie hiervoor de metingen op perceel niveau figuur 1, hierin zie je dat de agrarische ondernemers in het gebied al erg goed bezig zijn. Het aanwijzen van deze gebieden als aandachtsgebied is dan ook niet alleen onterecht, maar zal in de praktijk weinig effect sorteren. Bovendien wordt hiermee het goede gedrag van agrarische ondernemers niet beloond, wat het draagvlak voor maatregelen ondermijnt.

	Week 8 (18 Februari)	Week 12 (18 Maart)	Week 16 (15 April)	Week 20 (13 Mei)	Week 24 (10 Juni)	Week 28 (8 Juli)	Week 32 (5 Augustus)	Week 36 (2 September)	Week 40 (30 September)	Week 44 (28 Oktober)
Metingen totaal	2,397	2,789	2,4304	1,0985	1,4857	0,9445	1,0956	0,622	2,0836	1,5534
ammoniak	0,001	0,001	0,0044	0,0025	0,0027	0,0025	0,0026	0,001	0,0026	0,0024
ammonium	0,74	1,3	1,96	0,99	1,38	0,617	1,05	0,434	1,89	1,1
nitriet	0,036	0,028	0,036	0,029	0,015	0,129	0,013	0,026	0,069	0,071
nitraat	1,62	1,46	0,43	0,077	0,088	0,196	0,03	0,161	0,122	0,38
Metingen totaal	2,855	0,9955	1,0186	1,6339	0,638	0,658	0,096	0,678	0,126	0,108
ammoniak	0,001	0,0015	0,0016	0,0019	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
ammonium	0,156	0,61	0,109	0,06	0,03	0,093	0,055	0,03	0,051	0,067
nitriet	0,018	0,016	0,023	0,032	0,01	0,013	0,01	0,01	0,01	0,01
nitraat	2,68	0,368	0,885	1,54	0,597	0,551	0,03	0,637	0,064	0,03
Metingen totaal	0	0	0	1,2418	0,376	0,7092	0,116	0,6124	0,077	0,6831
ammoniak				0,0028	0,001	0,0032	0,001	0,0014	0,001	0,0011
ammonium				0,126	0,184	0,541	0,067	0,231	0,036	0,642
nitriet				0,053	0,054	0,117	0,011	0,03	0,01	0,01
nitraat				1,06	1,137	0,048	0,037	0,35	0,03	0,03
Metingen totaal	0,764	0,071	0,081	0,431	0,071	0,087	0,071	0,071	0,071	2,9521
ammoniak	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,0011
ammonium	0,662	0,03	0,04	0,112	0,03	0,046	0,03	0,03	0,03	0,935
nitriet	0,01	0,03	0,01	0,021	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,066
nitraat	0,091	0,01	0,03	0,297	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	1,95
Metingen totaal	0,111	3,0582	1,33	0,444	0,071	0,443	0,071	0,297	0,075	1,3183
ammoniak	0,001	0,0072	0,001	0,004	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,0023
ammonium	0,07	2,21	0,047	0,257	0,03	0,032	0,03	0,04	0,034	0,977
nitriet	0,01	0,025	0,012	0,013	0,01	0,017	0,01	0,01	0,01	0,086
nitraat	0,03	0,816	1,27	0,17	0,03	0,393	0,03	0,246	0,03	0,253

Figuur 1 Meetlocaties op perceel niveau in de Amerstreek met de stikstofcomponenten

Aggregatie van KRW-waterlichamen naar hydrologische eenheden

Voor de Amerstreek geldt dat de KRW-waterlichamen binnen het gebied nu zijn samengevoegd tot slechts 1 hydrologische eenheid. Deze grootschalige aggregatie leidt ertoe dat verschillen tussen de KRW-waterlichamen verdwijnen en dat het landbouwaandeel in de totale belasting uitgemiddeld wordt. Dit betekent dat in de Amerstreek gebieden met een relatief lage landbouwbijdrage tóch in één groter hydrologisch eenheid vallen waar het gemiddelde landbouwaandeel boven de drempelwaarde van 19% uitkomt. Hierdoor wordt de Amerstreek als geheel als aandachtsgebied aangewezen, terwijl er binnen de regio daadwerkelijk KRW-afwateringsgebieden zijn waar het landbouwaandeel onder de 19% blijft. Dit doet geen recht aan de situatie ter plekke en kan leiden tot onterechte beleidsmaatregelen. Wij

pleiten daarom voor aanwijzing op het fijnmazigere niveau van KRW-deelgebieden, zodat lokale variatie zichtbaar blijft en maatregelen gericht kunnen worden ingezet. Dit is nu zichtbaar in de aanwijzing van de Mark-Vlietstelsel (KRW nummer: NL25_16) en het Gat van de Ham (KRW nummer: NL25_63),

De beschikbare data van de waterschappen maakt het mogelijk om op een veel gedetailleerder niveau te werken. Wij pleiten er dan ook voor om deze data optimaal te benutten en het schaalniveau van KRW-deelgebieden als uitgangspunt te nemen bij het aanwijzen van aandachtsgebieden. Daarnaast is het van groot belang dat bij de beoordeling ook rekening wordt gehouden met de effecten van inlaat, doorspoeling via kanalen en de aanvoer van water uit het buitenland.

ZLTO afdeling Amerstreek roept daarom op om:

- Het aanwijzen van aandachtsgebieden te verrichten op KRW deelgebiedsniveau;
- De effecten van inlaat en doorspoeling vanuit kanalen of buitenlandse aanvoer mee te nemen in de beoordeling van de bronnen;
- KRW-afwateringsgebied Mark en Vliet (NL25_16) vanwege bovenstaande uitgangspunten niet aan te merken als aandachtsgebied voor stikstof.
- In Gat van de Ham (KRW nummer: NL25_63) wordt in samenwerking met het waterschap Brabantse Delta lage concentraties stikstof gemeten. Het aanwijzen van deze gebieden als aandachtsgebied is dan ook niet alleen onterecht, maar zal in de praktijk weinig effect sorteren. Zeker gezien het voornemen dat er een ander KRW type toegekend gaat worden.

Waterschap Brabantse Delta ondersteunt onze oproep om bovenstaande uitgangspunten te hanteren bij de aanwijzing van de aandachtsgebieden voor stikstof.

ZLTO Amerstreek

zltoamerstreek@zlto.nl